

ЕКОЛІНГВІСТИЧНИЙ СТАН СУЧАСНОГО ФІРМОНІМІКОНУ м. СКОЛЕ

Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія.

Випуск 1(45)

УДК 811.161.2'373

DOI: 10.24144/2663-6840/2021.1(45).515–520

Юрса Л. Еколінгвістичний стан сучасного фірмонімікону м.Сколе; кількість бібліографічних джерел – 6; мова українська.

Анотація. Стаття присвячена дослідженню еколінгвістичного аспекту українського фірмонімікону міста Сколе на сучасному етапі становлення та розвитку. Визначено проблемні зони українського ономастикону посттоталітарної доби, які стали наслідком глобалізаційних процесів, екстра- та інтралінгвальних передумов, а також відхиленням та недотриманням норм чинного «Українського правопису».

Актуальність нашого дослідження полягає в тому, що важливим елементом дослідження мови в цілому є вивчення його еколінгвістичного аспекту. Адже естетика та культура слова – важливий елемент у формуванні історичної спадщини народу, демонстрація його уподобань, культури та пріоритетів розвитку.

Мета нашого дослідження полягає у вивченні еколінгвістичних особливостей онімного простору на прикладі міста Сколе, зокрема фірмонімікону сучасної доби.

Основними завданнями нашої статті є простежити тенденції розвитку українського фірмонімікону посттоталітарної доби.

У процесі аналізу онімної лексики ми дійшли висновку, що сучасний стан фірмонімікону міста Сколе формується під впливом національних особливостей мешканців, їхніх традицій, а також демонструє культурницькі вподобання народу.

Проаналізовано фірмоніми міста Сколе, які формуються та функціонують на сучасному етапі розвитку суспільства. Зазначимо, що спостерігається тенденція до порушення чинних правописних норм. Зокрема, значний відсоток фірмонімів формується на базі неадаптованої до українськомовного середовища лексики. Інша група порушень спостерігається у застосуванні латини, або ж поєднання латини з кирилицею.

Український ономастичний простір посттоталітарної доби є одним із головних аспектів функціонування мови, без якого вона не може існувати.

Необхідно вкрай уважно ставитись до процесу утворення нових назв чи їхнього запозичення з інших мов. Адже це формує мовний світогляд суспільства, а також демонструє його культуру, рівень освіченості. Процес становлення, розвиток та функціонування власних назв має врегулюватися як на мовному, так і на законодавчому рівні. Дієва мовна політика повинна забезпечувати та регулювати розбіжності у процесі становлення мовних одиниць.

Ключові слова: еколінгвістика, фірмонім, фірмонімікон, онімна лексика, ономастика.

Постановка проблеми. На сучасному етапі становлення українського ономастикону відбуваються важливі соціально-культурні події, спричинені змінами ідеологічних пріоритетів сучасних українців.

У багатьох дослідників викликають велике зацікавлення ті видозміни, які відбуваються у сфері українського ономастикону на сучасному етапі становлення, розвитку та функціонування.

Важливими також є процеси державотворення, які беруть початок від 24 серпня 1991 року, і які знайшли своє відображення у сфері не тільки у розвитку української мовознавчої науки в цілому, але й її онімного складу, зокрема й фірмонімікону. Також можна простежити динаміку в урбанонімах, які відображають формування та розвиток національного світогляду українців, що зазнає змін під впливом глобалізації.

Проблема вивчення власних назв існує вже давно і нині багато лінгвістів приділяють цьому лексичному пласту особливу увагу, оскільки він у більшості аспектів зазнає значних видозмін у порівнянні із іншими онімними класами.

У XIX ст. з ім'ям австрійського мовознавця Ф. Міклошича були пов'язані перші слов'янські ономастичні студії, які вивчались паралельно з історією розвитку слов'янських мов.

Сучасний стан українського ономастикону характеризується докорінними змінами, які зумовлені трансформацією суспільної свідомості мовців, інтра- та екстралінгвальними причинами, які стали передумовою формування нових онімних одиниць. Усебічний та системний характер змін суспільної свідомості українців безпосередньо позначається на темпах та масштабах видозмін українського ономастичного простору посттоталітарної доби. Важливе значення для вивчення розвитку ономастичної науки на сучасному етапі становлення та розвитку має еколінгвістичний аспект дослідження системи власних найменувань. Адже саме він допоможе описати та оцінити специфіку пропріальної лексики української мови пострадянського періоду.

Соціально-культурне середовище пострадянської України творять явища, різноманітні за своєю природою: ідеологічні, демографічні, національні, світоглядні, релігійні, економічні, психологічні тощо. Вплив таких екстралінгвальних чинників, як лібералізація суспільно-політичного життя, деідеологізація культурної сфери, надання широкої культурної автономії національним меншинам України, офіційна легалізація приватної власності та законодавче визнання багатокладності української економіки, потребує детального розгляду лінгвістів крізь призму еколінгвістики. Еколінгвістичний аналіз

української пропріальної лексики виявив тенденцію до зниження вагомості впливу діалектної диференціації перед соціальною диференціацією та глобалізаційними впливами. Проте необхідно зважати на той факт, що еколінгвістична оцінка онімних варіантів, у структурі яких наявні риси народнорозмовної мови, є досить складною. Адже вона повинна враховувати не лише особливості живомовної (діалектної) стихії, в якій з'явився та функціонує конкретний варіант власної назви, а й специфічну природу онімної лексики, що передбачає широту її джерельної бази [Нуждак 2014, с. 206].

У процесі розвитку мовознавчої науки дослідники виокремили два підходи у вивченні онімів. Перший об'єднував учених, які використовували оніми як історичне джерело. Другий – учених-філологів, котрі використовували оніми в дослідженнях з історії мови. Якщо розглядати це питання з точки зору історичної науки, то ономастика вважається спеціальною історичною дисципліною, яка вивчає оніми як історичне джерело. У той час як ономастика в філології – частина лінгвістики, дослідницький об'єкт істориків мови. Отож, в онімних одиницях розділяються форма власної назви та її конкретний зміст.

Сучасні українські науковці виявляють велике зацікавлення українською ономастикою, фірмонімами зокрема. Український фірмонімікон пострадянської доби демонструє зміни, які відображають формування та розвиток національної свідомості українців і спричинені глобалізаційними впливами.

Дослідженню української фірмонімічної лексики пострадянської доби присвячено чимало ономастичних праць українських лінгвістів.

Наше дослідження зумовлене потребою поглибленого вивчення українського ономастикону, зокрема ергонімікону на сучасному етапі становлення та розвитку.

Вплив глобалізації на український ономастикон став помітним лише в посттоталітарний період його розвитку. Глобалізація українського ономастикону найдужче позначилася на таких підсистемах українського ономастикону, як ергонімія, антропонімія, віртуальна онімія та зоонімія. Українська посттоталітарна топонімія та урбонімія залишаються поза межами впливу глобалізації. Незважаючи на об'єктивний характер своєї природи, глобалізація негативно позначається на еколінгвальному стані українського ономастикону посттоталітарної доби, оскільки вона породжує проблемні зони щодо дотримання чинного національного законодавства у сфері мовного будівництва, а також спонукає до ігнорування норм «Українського правопису» [Нуждак, 2010, с. 112].

Для розвитку лінгвістичної науки важливе значення має теоретичне та прикладне вивчення еколінгвістичного аспекту дослідження українського ономастикону посттоталітарної доби. Саме еколінгвістичне вивчення онімної підсистеми української мови кінця ХХ – поч. ХХІ ст. допоможе детально описати особливості взаємозв'язку трансформаційних процесів у пропріальній системі української

мови, а також виявить зміни в соціальному середовищі, а також, що дуже важливо, дасть можливість зробити оцінку українського ономастичного простору, який функціонує та розвивається на сучасному етапі формування, взаємодії та розвитку.

На сучасному етапі становлення української ономастичної науки відомі лише принагідні праці вітчизняних мовознавців, які розкривають зміст понять у сфері еколінгвістичних аспектів взаємодії мови та мовців.

У європейському мовознавстві вивчення проблем еколінгвістичних аспектів взаємодії мови та мовців розпочалися з кін. 80-х років ХХ ст. Ці роботи пов'язані з іменами шведських, німецьких, чеських та польських учених, зокрема Е. Гаугена, І. Огнгайзера, П. Зіми, В. Любаса та ін.

В українському мовознавстві еколінгвістичні праці присвячені переважно дослідженню культури української мови.

Аналіз досліджень. У статті ми намагалися продовжити еколінгвістичні студії відомих українських мовознавців, зокрема О. Сербенської, Б. Ажнюка, О. Бондаря, Л. Белея, О. Белея.

Увагу до проблем природи, систематизації та класифікації власних назв приділяли такі вчені, як Д. Бучко, В. Горбаневський, В. Горпинич, Ю. Карпенко, В. Німчук, Н. Подольська, М. Торчинський, О. Суперанська, В. Шульгач, Л. Белей та багато інших. Зокрема, фірмонімічну лексику, особливості структури фірмонімів, їх семантику, мотивацію, походження вивчали такі ономасти, як Л. Кирилюк, С. Ковтюх, Р. Коутс, Н. Рядченко, М. Сюсько, Я. Шебештян, П. Чучка, О. Белей та інші.

У своєму дослідженні ми зробили спробу поновому оцінити взаємодію літературного стандарту української мови, а також способів вираження соціальних особливостей пропріальних одиниць української мови; також ми намагалися простежити способи, які представляють іншомовні запозичення в лексичному складі української мови, використання яких значно зросло за часів здобуття Україною незалежності. Проведене дослідження дозволить краще зрозуміти структуру сучасного фірмонімікону міста Сколе, а також окреслити причини, які сприяють його структурній видозміні. Першим в українському мовознавстві пострадянської доби, хто звернув увагу на дотримання норм української літературної мови, зокрема чинного українського правопису (на прикладі українській ергонімії лексики посттоталітарного періоду), був О. Белей. Зокрема цьому питанню вчений присвятив монографію «Сучасна українська ергонімія: власні назви підприємств Закарпаття». За словами О. Белея, українська ергонімія сучасного періоду становлення та розвитку «практично ніким як слід ще не збиралася і не досліджувалася, панує правописний хаос. Правописна нормалізація та підвищення культури української фірмонімії ускладнюється і через об'єктивні фактори: упродовж останнього десятиліття відбулося раптове, стихійне «новотворення» українського фірмонімікону. Тому фірмоніми масово творяться з частими порушеннями норм

«Українського правопису» [Белей 1999].

На думку О. Белей, еколінгвістика представляє сучасні світоглядні позиції, на базі яких реалізується сучасна європейська демократична мовна політика, зокрема в умовах посттоталітарних слов'янських країн, в т. ч. й України. Основним знаряддям ефективною мовної політики в умовах демократичного громадянського суспільства можуть і повинні стати законодавчі акти, ухвалені національним парламентом, та нормативні документи, підготовлені урядом та відповідними державними установами й інституціями. Ефективна мовна політика у галузі пропріальної лексики має ґрунтуватися на удосконаленні засад і методів її кодифікації, які також допомагає сформулювати сучасна еколінгвістика [Белей 1999].

Після того, як світ побачила монографія О. Белей, дослідження українського ономастикону крізь призму еколінгвістики значно поживались. Так, зокрема з'явилися монографії С.О. Шестакової, Н.В. Кутузи, М.М. Цілиної, Н.М. Лесовець.

За словами Н.М. Лесовець, актуальним на сьогодні залишається питання мовного врегулювання найменувань міських ергооб'єктів, дотримання орфографічних та лексичних норм у процесі назвотворення [Лесовець 2007].

Мета статті полягає у вивченні специфіки взаємодії українського фірмонімікону міста Сколе та середовища, яке його формує, а також передбачає реалізацію таких **завдань**: виявити і покласифікувати онімні одиниці, зокрема фірмоніми міста Сколе; оцінити вплив глобалізаційних процесів на становлення та розвиток українського ономастикону пострадянського періоду; показати особливості функціонування фірмонімів на сучасному етапі.

Методика та методи дослідження. У нашій роботі ми використовували описовий метод.

Виклад основного матеріалу. У своєму дослідженні ми здійснили аналіз фірмонімікону міста Сколе сучасної доби.

Онімний простір українців формувався протягом тривалого часу і сьогодні можна вважати, що ономастика займає особливе місце серед усіх галузей мовознавства. Ономастика – це наука про власні назви.

У кожній мові чітко протиставлено дві групи лексики — апелятивну (загальні назви) й онімну (власні назви).

Сучасний стан української онімної лексики характеризується своїми глибинними та системними змінами. Характер цих змін суспільної свідомості безпосередньо позначається на темпах та масштабах трансформаційних змін в українському ономастиконі, а також культурі та пріоритетів на роду в цілому.

Важливе значення має еколінгвістичний аспект дослідження системи власних найменувань. Адже саме він допоміг нам описати та оцінити специфіку пропріальної лексики української мови кінця ХХ – початку ХХІ ст. Еколінгвістика – це міждисциплінарна галузь науки, яка розвивається на перетині соціолінгвістики, лінгвістичної філософії та пси-

хололінгвістики. Предметом її досліджень є мова у складі системи «людина – природа – суспільство».

Еколінгвістика – наука, яка інтенсивно розвивається. Вона всебічно та широко охоплює всі розділи та галузі мовознавства.

При аналізі наукової літератури ми виявили, що дослідники трактують поняття «еколінгвістика» як у вузькому так і в широкому значенні. А під впливом ідей еколінгвістики розширює свою проблематику і теорія культури назвотворення. Водночас ми дослідили, що перші спроби пояснити українську пропріальну лексику були зроблені ще в давньоруських літописах.

У цілому ономастика як галузь мовознавства виникла внаслідок широкого розмаїття власних назв у житті людини.

Система онімів не є однорідною за своєю природою, тому вчені підрозділяють її на певні частини, однією з яких є ергонімія.

Кожен онім – власна назва містить інформацію про особливості іменованого об'єкта, історичну епоху, в якій виникла назва, етнос, котрий створив назву, мову, якою створена назва і багато іншого.

Не можемо не згадати про такий важливий чинник розвитку українського ономастикону як глобалізація. Процес глобалізації нині обговорюється в усіх галузях сучасної науки: соціології, культурології, політології, інформатиці і, безумовно, у лінгвістиці.

Виникнення еколінгвістики зумовлене необхідністю вирішення проблем взаємодії між мовою, людиною та природою. Вона охоплює надзвичайно різно-спрямовані дослідження, які відображають важливість екологічної проблематики в суспільстві.

Процес глобалізації обговорюється в усіх галузях сучасної науки: соціології, культурології, політології, інформатиці і, безумовно, у лінгвістиці. Як науковий термін глобалізація використовується передусім, у дослідженнях, пов'язаних із вивченням динаміки розвитку реального світу.

Глобалізація, на думку Б. Ажнюка, – це, «насамперед, інформаційна відкритість, а отже, й інформаційна присутність чужоземних учасників комунікативного процесу. За своєю природою вона наднаціональна, навіть космополітична» [Ажнюк 2001, с. 48]. Учений вважає, що складно однозначно оцінювати результати впливу глобалізації на українську мову, оскільки вони є як позитивні, так і негативні.

Сама природа глобалізації має загальновізану інформаційну, комунікативну складову, яка не існує поза мовним середовищем і мовними засобами. Дослідники вказують на ускладнення ідентифікаційних процесів в умовах глобалізації. З одного боку, формується щось на зразок глобальної ментальності, поширюються схожий спосіб життя, стандарт поведінки, ціннісні та мовні уподобання. З іншого боку, інтенсифікується процес утвердження народами групової, територіальної, етнічної ідентичності. одні вчені вбачають у глобалізації обнадійливі перспективи, що відкривають інтелектуальні й освітні горизонти, пов'язані з поширен-

ням спільної для всіх мови – засобу міжнародного спілкування і співробітництва. Інші вважають, що глобалізація становить загрозу багатомовності, культурній та етномовній багатоманітності світу.

Процеси, що відбуваються в умовах глобалізації, потребують розроблення нового погляду на роль мови і культури в житті суспільства. На наш погляд, існує багато питань, пов'язаних із темою «мова й глобалізація», які потребують свого подальшого дослідження з метою постійного контролю за мовною ситуацією, виявлення можливих негативних тенденцій та прогнозування наслідків впливу глобалізації на розвиток української мови.

Глобалізація як вагомий чинник впливу на еколінгвальний баланс українського ономастикону стала помітною лише в посттоталітарний період його розвитку. Глобалізація українського ономастикону найдужче позначилася на таких субсистемах українського ономастикону, як ергонімія, антропонімія, віртуальна онімія та зоонімія. Українська пострадянська топонімія та урбанімія практично залишаються поза межами впливу глобалізації. Незважаючи на об'єктивний характер своєї природи, глобалізація негативно позначається на еколінгвальному стані українського ономастикону посттоталітарної доби, оскільки вона породжує проблемні зони щодо дотримання чинного національного законодавства у сфері мовного будівництва, а також спонукає до ігнорування усталених національних традицій українського назовництва та норм «Українського правопису» [Нуждак 2014, с. 206].

У сфері сучасної української ергонімії глобалізаційні впливи позначаються не лише на лексичному рівні онімів, а й поширюються на процес їхнього словотворення. Так, зокрема, все частіше як в офіційно-діловому, так і публіцистичному стилях української літературної мови українська фірмонімна лексика без огляду на її морфологічну специфіку, переводиться у розряд невідмінюваних. Адже в англійській мові онімна лексика, зокрема ергоніми, прізвища, в т.ч. прізвища-прикметники, як і решта іменників, не відмінюються. Поширення глобалізаційних впливів і на словозміну українських онімів є вагомим свідченням свідченням їх глибинності [Юрса 2020, с. 170–171].

У мовній практиці сучасного періоду помітним явищем стали різноманітні відхилення від настанов нормативних словників, граматик і правопису, які поширюються на всі рівні мовної структури, охоплюючи й систему лексики української мови. Очевидно, що це торкається й ономастикону, зокрема ергонімії одиниць.

Найвищий відсоток помилкових орфограм сучасних онімних одиниць міста Сколе, зокрема фірмонімів, зумовлений процесами ігнорування правил передачі чужомовних назв засобами української як апелятивних, так і онімних лексем, які стали основною джерельною базою під час творення власних назв об'єднань людей.

На сучасному етапі становлення та розвитку українського фірмонімікону міста Сколе високою є

питома вага ненормативних варіантів українських ергонімів, які зумовлені ігноруваннями дотримання одного із головних принципів українського правопису, зокрема відбувається застосування поєднань української абетки, яка сформована на основі кириличного письма із латиникою.

Дуже часто при передаванні на письмі сучасних українських ергонімів міста Сколе одночасно використовуються засоби кириличного та латинського алфавітів, наприклад: «*Твій Burger*» (бургер-кафе); «*J.zone, wille Італія-Джинс-Груп*» (магазин одягу); «*Фед&КО*» (приватна клініка родини Феденків) тощо.

Н.М. Лесовець вказує на помилки у вживанні великої літери при передачі на письмі сучасних українських ергонімів, зокрема на думку мовознавці: «Так, згідно з правилами орфографії, усередині складного за будовою слова не вживається велика літера. Однак у практиці сучасного творення ергонімів зафіксовано: ЛФ КБ «*ПриватБанк*», ЛФ КБ «*БрокбізнесБанк*», ВАТ «*ЦентроКуз*» та ін. [Лесовець 2007, с. 11].

У фірмоніміконі міста Сколе ми теж простежили динаміку до творення онімних лексем із порушеннями чинного правопису, які стосуються використання великої літери. До прикладу: «*Райффайзен Банк Аваль*» (банк); «*Магазин Джинсів*» (магазин одягу); «*Автосервіс Авто-Дубина*» (авто майстерня) та інші.

Помилкове написання через дефіс є причиною появи ненормативних варіантів українських ергонімів міста Сколе сучасної доби. Найчастіше усупереч правилам українського правопису через дефіс записують ергоніми-композиції, першим компонентом яких виступають частини *агро-, авто-, евро-, інтер-, спец-* тощо. Наприклад: «*Авто-Дубина*» – (авто майстерня); «*Котедж-шале Тіара*» (котедж); «*Концерт-Електрон*» (підприємство); «*Енергоресурс-інвест*» (підприємство); «*Мобі-люкс*» (магазин).

На думку Н.М. Лесовець, у деяких випадках причиною помилкових написань українських ергонімів через дефіс може бути прагнення власників підприємств за допомогою ігнорування правописних норм віддиференціювати новостворене підприємство «*Інтер-пласт*» від існуючого «*Інтерпласт*» [Лесовець 2007, с. 12]. Зрозуміло, що нехтування нормами правопису не може бути диференційною ознакою в сучасній українській ергонімії.

Ще одним грубим порушенням лексичних норм української мови можна розглядати численні випадки утворення сучасних українських ергонімів на базі чужомовної, неадаптованої лексики. Наприклад: «*Богема*» (квітковий магазин), «*Оазис*» (квітковий магазин), «*Анді*» (магазин одягу), «*Сандаліно*» (магазин взуття), «*Дольче Віта*» (садиба), «*Версаль*» (магазин одягу), «*Оріяна*» (котедж), «*Еліт*» (садиба), «*Славира*» (сільська садиба), «*Бюргер Тростян*» (готель) тощо.

Під час творення таких ненормативних онімних одиниць часто їхній процес формування зводиться до транслітерації чужомовних лексем і найгірше у цьому випадку, що не враховується ні

фонетична, ні морфологічна, ні лексична специфіка української літературної мови.

Некваліфіковані спроби залучити до джерельної бази онімної підсистеми української літературної мови неадаптовану чужомовну лексику породжують появу цілих варіантних рядів ненормативних ергонімів. Грубим порушенням норм української літературної мови є також використання латинської графіки, наприклад: «*Zarinok*» (садиба), «*Cottedge Smerokovui*» (котедж), «*Mansarda Guest House*» (хостел), «*Art d'ECO*» (хостел), «*AMIK Energy*» (АЗС), «*OKKO*» (АЗС), «*OLLIO PIZZA*» (піцерія), «*SAMISVOI*» (садиба), «*Guest House Pid Dubom*» (котедж), «*WOG*» (АЗС), «*Dream Forest*» (готель), «*Krokus-Luxe*» (готель), «*ANP*» (АЗС), «*Blizzard*» (готель), «*Perfect*» (перукарня), «*VIKSO*» (ресторан).

Як бачимо, глибинні трансформаційні процеси, що відбуваються в субсистемі української фірмонімії посттоталітарного періоду становлення та розвитку, стали причиною появи численних ненормативних варіантів власних назв об'єднань людей. Найпоширенішими порушеннями норм української літературної мови є хибна адаптація чужомовних лексем, використання латинської графіки, помилкове вживання великої літери, поєднання кирилиці та латиники тощо.

Висновки. Традиційно недостатній підхід щодо вивчення української онімійної лексики крізь призму еколінгвістики з боку мовознавців сприяв поширенню помилкової думки щодо особливого статусу пропріальної лексики. Серед значної частини носіїв мови утвердилося неправомірне переконання, що норми української літературної мови не поширюються на онімний клас лінгвістики, або ж їх номінація не є такою однозначною. Результатом таких припущень стала наявність значного відсотка онімних одиниць, який порушує норми чинного

українського правопису. Порушення норм української літературної мови в сучасному ономастиконі, зокрема фірмоніміконі міста Сколе, наявні на всіх рівнях української мови – фонологічному, морфологічному, словотвірному, лексичному, а також при писемному їх відтворенні.

Цілісний підхід до вивчення еколінгвістичного аспекту взаємодії мови та мовців в сучасному суспільстві у порівнянні з подібними зарубіжними дослідженнями забезпечить глибше розуміння особливостей трансформаційних змін, які відбуваються у сфері української пропріальної лексики посттоталітарної доби.

Результати наших досліджень можуть стати перспективою для соціо-, психо- та еколінгвістичних досліджень, адже демонструють уподобання українців крізь призму історичних подій та змін.

Аналізуючи ергонімійну лексику міста Сколе пострадянської доби можемо стверджувати, що ній відбулись значні зміни, які стали наслідком глобалізаційних процесів.

У процесі дослідження з'ясувалося, що часто трапляються помилки в офіційних назвах, які суперечать нормам сучасного «Українського правопису».

Також ми зафіксували такі порушення, як:

– неправомірне використання латини замість кирилиці;

– поєднання кирилиці та латини;

– неадаптовані назви;

– назви, які містять орфографічні помилки.

У формуванні сучасного фірмонімікону необхідно дотримуватися правил чинного «Українського правопису», традицій та колориту українців. Дієва мовна політика повинна сприяти нормативному функціонуванню власних назв, які б підсилювали національний колорит українського народу, а також естетику творення та вживання онімної лексики.

Література

1. Ажнюк Б. Мовні зміни на тлі деколонізації і глобалізації. *Мовознавство*. 2001. № 3. С. 48–54.
2. Белей О. Сучасна українська ергонімія: власні назви підприємств Закарпаття. Ужгород, 1999. 111 с.
3. Лесовець Н.М. Ергонімія м. Луганська: структурно-семантичний і соціально-функціональний аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 – українська мова. Луганськ, 2007. 18 с.
4. Нуждак Л.В. Вплив глобалізації на еколінгвальний стан українського ономастикону посттоталітарної доби. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Філологія*. 2010. Вип. 22. С. 108–110.
5. Нуждак Л.В. Еколінгвістичні особливості сучасної української пропріальної лексики. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2014. Вип. 43. С. 206–208.
6. Юрса Л.В. Вплив глобалізації на еколінгвальний стан онімної лексики Львова посттоталітарної доби. *Наукові записки. Серія «Філологічна»*. 2020. Вип. 9(77). С. 169–171.

References

1. Azhniuk B. (2001) Movni zminy na tli dekolonizatsii i hlobalizatsii [Linguistic changes against the background of decolonization and globalization]. *Movoznavstvo*. № 3. S. 48–54 [in Ukrainian].
2. Belei O. (1999) Suchasna ukrainska erhonomiia: vlasni nazvy pidpriemstv Zakarpattia [Modern Ukrainian ergonomics: proper names of enterprises Transcarpathia]. Uzhhorod. 111 s. [in Ukrainian].
3. Liesovets N.M. (2007) Erhonomiia m. Luhanska: strukturno-semantychnyi i sotsialno-funktsionalnyi aspekty [Luhansk: structural-semantic and socio-functional aspects]. PhD the author's abstract: 10.02.01. Luhansk. 18 s. [in Ukrainian].

4. Nuzhdak L.V. (2010) Vplyv hlobalizatsii na ekolinhalnyi stan ukrainskoho onomastykonu posttotalitarnoi doby [The impact of globalization on the ecolingual state of Ukrainian onomasticon of the post-totalitarian era]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriiia Filolohiia*. Vyp. 22. S. 108–110 [in Ukrainian].
5. Nuzhdak L.V. (2014) Ekolinhvistychni osoblyvosti suchasnoi ukrainskoi proprialnoi leksyky [Ecolinguistic features of modern Ukrainian proprial vocabulary]. *Naukovi zapysky. Seriiia «Filolohichna»*. Vyp. 43. S. 206–208 [in Ukrainian].
6. Yursa L.V. (2020) Vplyv hlobalizatsii na ekolinhalnyi stan onimnoi leksyky Lvova posttotalitarnoi doby [The impact of globalization on the ecolingual state of anonymous vocabulary Lviv of the post-totalitarian era]. *Naukovi zapysky. Seriiia «Filolohichna»*. Vyp. 9(77). S. 169–171 [in Ukrainian].

ECOLINGUISTIC STATE OF THE MODERN FIRM NAME OF SKOLE

Abstract. The article is devoted to the study of the ecolinguistic aspect of the Ukrainian firm name of the city of Skole at the present stage of formation and development. The problem areas of the Ukrainian onomasticon of the post-totalitarian era, which were the result of globalization processes, extra- and intralingual prefaces, as well as the deviation and non-compliance with the norms of the current “Ukrainian spelling” were identified.

The relevance of our study is that an important element of the study of language in general includes the study of its ecolinguistic aspect. After all, aesthetics and culture of the word are an important element in shaping the historical heritage of the people, demonstrating their preferences, culture and development priorities.

The purpose of our study is to study the ecolinguistic features of the anonymous space of the city of Skole, in particular the firm icon of the modern era.

The main objectives of our article are to trace the development trends of the Ukrainian firm name icon of the post-totalitarian era.

In the process of analyzing the onymic vocabulary, we came to the conclusion that the current state of the company name of Skole is formed under the influence of national characteristics of the inhabitants, their traditions, as well as demonstrates the cultural preferences of the people.

We analyzed the companies of the city of Skole, which are formed and function at the present stage of development of society. It should be noted that there is a tendency to violate the spelling that is valid today. In particular, a significant percentage of company names are formed on the basis of vocabulary not adapted to the Ukrainian-speaking environment. Another group of violations is observed in the use of Latin, or a combination of Latin and Cyrillic. The Ukrainian onomastic space of the post-totalitarian era is one of the main aspects of the functioning of language, without which it cannot exist.

It is necessary to pay special attention to the process of forming new names or borrowing them from other languages. After all, it forms the linguistic worldview of society, as well as demonstrates its culture, the level of enlightenment. The process of formation, development and functioning of proper names should be regulated both at the linguistic and legislative level. An effective language policy must ensure and resolve all differences in the process of formation of language units.

Keywords: ecolinguistics, firmonym, onymic vocabulary, onomastics.

© Юрса Л., 2021 р.

Людмила Юрса – кандидат філологічних наук, доцент кафедри українського прикладного мовознавства Львівського національного університету імені Івана Франка, Львів, Україна; Lnuzhdak@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-3944-375X>

Liudmyla Yursa – Candidate of Philology, Associate Professor at the Department of Ukrainian Applied Linguistics of Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine; Lnuzhdak@gmail.com; <https://orcid.org/0000-0003-3944-375X>